

Universitätsbibliothek Wuppertal

M. VAL. MARTIALIS

Martialis, Marcus Valerius

AMSTELODAMI, 1628

Liber II.

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-711](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-711)

M. VAL.

MARTIALIS

Epigrammatum

LIBER II.

Ad Decianum epistola.

QUID nobis, inquis, cum epistola? Parumne tibi
præstantur, si legimus epigrammata? Quid
hic porro didicimus es, quod non possis versibus
dicere? Video, quare Tragedi epistolam accipiant,
quibus pro se loqui non licet. Epigrammata curione
non egent, & contenta sunt sua, id est, mala lingua.
In quacunque pagina visum est, epistolam faciunt.
Noli, vogo, si tibi videatur, rem facere ridiculam, &
in toga saltantem inducere personam. Demique vi-
denis, an te delectet contra reclarium serula. Ego
inter illos sedeo qui prolixa reclamant. Puto, me
hercule, Deciane, verum dicis. Quid, si scias, cum
qua & quam longa epistola negotium fueris habitu-
rus? Itaque quod exigit fiat. Debebum tibi, si qui
in hunc librum incidere, quod ad primam paginam
non lapsi pervenient.

Ad librum suum. I.

Ter centena quidem poteras epigrammata ferre;

Sed quis te ferret, perlegerere, liber?

At nunc succincti quæ sunt bona disce libelli;

Hoc primum est, brevior quod mihi charta perit,

Deinde, quod hæc una peragit librarius hora,

Nec tantum nugis serviat iste mets.

Tertia res hæc est, quod si cui forte legeris,

Sis licet usque malus, non odiosus eris.

Te conviva leget misto quincunce; sed ante

Incipiat positus quam tepuisse calix.

Esse tibi tanta cautus brevitate videris?

Hei mihi! quam multis sic quoque longus eris!

Ad

Ad Germanicum Casarem. 2.

Creta dedit magnum, majus dedit Africa nomen
 Scipio quod victor, quodque Metellus habet.
 Nobilius domito tribuit Germania Rheno,
 Et puer hoc dignus nomine, Cæsar, eras.
 Frater Idamæos meruit cum patre triumphos:
 Quæ datur ex Catts laurea, tota tua est.

Ad Sextum. 3.

Sexte, nihil debes, nil debes Sexte; fatemur;
 Debet enim, si quis solvere, Sexte, potest.

In Ammianum. 4.

O quam blandus es, Ammiane, matri!
 Quam blanda est tibi mater, Ammiane!
 Fratrem te vocat, & soror vocatur.
 Cur vos nomina nequiora tangunt?
 Quare non juvat hoc, quod estis, esse?
 Lulum creditis hoc, jocumque? non est:
 Matrem, quæ cupit esse se sororem,
 Nec matrem juvat esse, nec forent.

Ad Decianum. 5.

Ne valeam si non totis, Deciane, diebus,
 Et tecum totis noctibus esse velim.
 Sed duo sunt, quæ nos distinguant, millia passum:
 Quattuor hæc fiunt, cum rediturus eam.
 Sæpe domi non es; cum sis quocq; sæpe, negaris:
 Vel tantum caussis, vel tibi sæpe vacas.
 Te tamen ut videam, duo millia non piget ire?
 Ut te non videam, quattuor ire piget.

Ad Severum. 6.

Tunc, edere me jube libellos:
 Lectis vix tibi paginis duabus,
 Spectas læpaxōv. Severe,
 Et longas trahis oscitationes.
 Hæc sunt, quæ relegente me solebas!
 Raptim scribere, sed Vitellianis.

hec sunt singula, quæ sinu ferebas
ex convivia cuncta, per theatra.

hec sunt, aut meliora, si qua nescis.

quid prodest mihi tam macer libellus,

nullo crassior ut sit umbilico,

totus triduo tibi legatur?

numquam delicæ supiniore.

assus tam cito deficiis viator,

tum cum currere debeas Bovillas,

interjungere quæris ad Camenas?

nunc, edere me jube libellos.

In Attalum. 7.

declamas bellè, causas agis, Attale, bellè.

Historias bellas, carmina bella facis.

componis bellè mimos, epigrammata bellè,

Bellus grammaticus, bellus es akrologus.

et bellè cantas, & saltas, Attale, bellè.

Bellus es arte lyræ, bellus es arte pilæ.

nil bene cum facias, facis attamen omnia bellè,

Vis dicam quid sis? magnus es ardelio.

Ad lectorem. 8.

si qua videbuntur chartis tibi, lector, in istis,

Sive obscura nimis, sive Latina parum;

non meus est error: nocuit librarius illis,

Dum properat versus annumerare tibi.

Quod si non illum, sed me peccasse putabis;

Tunc ego te credam cordis habere nihil.

Ista tamen mala sunt. (quasi nos manifesta neque-
mus)

Hæc mala sunt: sed tu non meliora facis.

De Nævia. 9.

scripsi, rescripsit nil Nævia. non dabit ergo.

Sed puto, quod scripsi, legerat. ergo dabit.

In Posthumium. 10.

passia dimidio quod das mihi, Posthume, labro,

Laudo: licet demas hinc quoque dimidium.

quis dare majus adhuc, & inenarrabile munus?

Hoc tibi habe totum, Posthume, dimidium.

Ad

Ad Rufum, de Selio cœnipeta. II.

Quod fronte Selium nubila vides, Rufe,
 Quod ambulator porticum terit serus;
 Lugubre quiddam quod racet piger vultus;
 Quod pæne terram tangit indecens nasus;
 Et dextra pectus pulsat, & comam vellit;
 Non ille amici fata luget, aut fratris:
 Vterque natus vivit, & precor vivat.
 Salva est & uxor, sarcinæque, servique:
 Nihil colonus, villicusque decoxit.
 Moeroris igitur causa quæ? domi coenat.

In Posthumum. 12.

Esse quid hoc dicā, quod olent tua basia myrrham
 Quodque tibi est nunquam non alienus odor?
 Hoc mihi suspectum est, quod oles bene, Posthu-
 me, semper.
 Posthume, non bene olet, qui bene semper olet,

Ad Sextum. 13.

Et iudex petit, & petit patronus.
 Solvas cenfeo, Sexte, creditori.

De Selio (de quo ep. xi.) 14.

Nil intentatum Selius, nil linquit inausum,
 Coenandum quoties jam videt esse domi.
 Currit ad Europen, & te, Paulline, tuosque
 Laudat Achilleos, sed sine fine, pedes.
 Si nihil Europe fecit, tum Septa peruntur,
 Si quid Phyllirides præstet, & Æsonides.
 Hic quoque deceptus, Memphitica templa fre-
 quentat,
 Assidet & cathedris moesta juvenca tuis.
 Inde petit centum pendentia recta columnis;
 Illinc Pompeji dona, nemusque duplex.
 Nec Fortunati spernit, nec balnea Faulti;
 Nec Grylli tenebras, Æoliamque Lupi:
 Nam thermis iterum cunctis iterumq; lavatur:
 Omnia cum fecit, sed renuente deo,
 Lotus ad Europes tepidæ buxeta recurrit,
 Si quis ibi serum carpat amicus iter,

per te, perque tuam, vector lascive, puellam,
Ad cœnam Selium tu, rogo, Taure, voca.

In Hermum. 15.

Quod nulli calicem tuum propinas,
Humanè facis, Herme, non superbè.

In Zoilum. 16.

Zoilus ægrotat, faciunt hanc stragula febrem:
Si fuerit sanus, coccina quid facient?
Quid thorus à Nilo, quid Sidone tinctus olenti?
Ostendit stultas quid nisi morbus opes?
Quid tibi cū medicis? dimitte Machaonas omneis.
Vis fieri sanus? stragula fume mea.

Ad Ammianum. 17.

Tonstrix Suburæ faucibus sedet primis,
Cruenta pendent qua flagella tortorum
Argique letum multus obsider futur.
Sed ista tonstrix, Ammiane, non tonder.
Non tonder, inquis? ergo quid facit? radit.

In Maximum. 18.

Capto tuam, pudet heu, sed capto, Maxime, cœnā:
Tu captas aliam. jam sumus ergo pares:
Mane salutatum venio: tu diceris esse
Ante salutatum, jam sumus ergo pares.
Sum comes ipse tuus, rumidiq; antambulò regis:
Tu comes alterius, jam sumus ergo pares.
Esse sat est servunt: jam nolo vicarius esse.
Qui rex est, regem, Maxime, non habeat.

Ad Zoilum. 19.

Felicem fieri credis me, Zoile, cœna:
Felicem cœna, Zoile? deinde tua?
Debet Aricino conviva recumbere clivb,
Quem tua felicem, Zoile, cœnā facit.

De Paullo. 20.

Carmina Paulus emit. recitat sua carmina Paul-
lus.
Nani quod emas, possis dicere jure tuum:

In Posthumum. 21.

Bafia das aliis; aliis das, Posthumè, dextrani.
Dicis, urum mavis? elige: malo manum.

De eodem. 22.

Quid mihi vobiscum est, ô Phœbè, novemq; fo-
Ecce nocet vati Musa jocosa suo. (rores?)
Dimidio nobis dare Posthumus ante solebat.
Bafia; nunc labro cœpit utroque dare.

In Eundem. 23.

Non dicam, licet usque me rogetis,
Quis sit Posthumus in meo libello:
Non dicam, quid enim mihi necesse est.
Has offendere bastationes,
Quæ se tam bene vindicare possunt?

Ad Candidum. 24.

Si det iniqua tibi tristem Fortuna reatum,
Squallidus hærebo, pallidiorque reo.
Si jubeat patria damnatum excedere terra,
Per freta, per scopulos exfulis ibo comes.
Dat tibi divitias, ecquid sunt ista duorum?
Das partem? multum est; Candide, des aliquid.
Mecum eris ergo miser, quod si Deus ore sereno
Annuerit; felix, Candide, solus eris.

Ad Gallam. 25.

Das nunquam, semper promittis, Galla, roganti:
Si semper fallis; jam rogo, Galla, nega.

De Nævia, ad Bithynicum. 26.

Quod querulum spirat, quod acerbū Nævia ruffina
Inque tuos mittit sputa subinde sinus:
Iam te rem factam, Bithynice, credis habere?
Erras: blanditur Nævia, non moritur.

De Selio cenipeta. 27.

Laudantem Selium, cenæ cum retia tendit,
Accipe sive legas, sive patronus agas,
Affecte! graviter! cito! nequiter! euge! beatè!
Hoc volui! facta est jam tibi cena, tace.

In Sextillum. 28.

ideto multum, qui te, Sextille, cinædum
 Dixit, & digitum porrigito medium.
 Sed nec pædico es, nec tu, Sextille, futuror:
 Calda Vetustillæ nec tibi bucca placet.
 Nescio: sed tu scis res superesse duas.

*In Stellionem quendam, ad**Rufum. 29.*

luse vides illum subsellia prima terentem,
 Cujus & hinc lucet sardonychata manus:
 Quæque Tyron toties epotavere lacernæ,
 Et toga non tactas vincere iussa nives.
 Cujus olet toto pinguis coma Marcellano,
 Et splendent vulso brachia trita pilo.
 Non hesternæ sedet lunata lingula planta;
 Coccina non læsum pingit aluta pedem;
 Et numerosa linunt stellantem splenia frontem:
 Ignoras quis sit? splenia tolle, leges.

In Cajum. 30.

Mutua viginti sestertia forte rogabam;
 Quæ vel donanti non grave munus erat.
 Quippe rogabatur fidusque vetusque sodalis,
 Et cujus laxas arca flagellat opes.
 Is mihi, dives eris, si causas egeris, inquit.
 Quod peto da, Cai, non peto consilium.

*Ad Marianum, de Chrestil-**la. 31.*

Sæpe ego Chrestillâ futui: det quam bene, quæris?
 Supra quod fieri nil, Mariane, potest.

In Ponticum. 32.

Lis mihi cum Balbo est; tu Balbū offendere nō vis.
 Pontice: cū Licino est; hic quoq; magnus homo.
 Vexat sæpe meum Patrobas confinis agellum; (est.
 Contra libertum Cæsaris ire times.
 Abnegat, & retinet nostrum Laronia servum;
 Respondes: orba est, dives, anus, vidua.
 Non bene, crede mihi, servo servitur amico:
 Sit liber, dominus qui volet esse meus,

In Philanım. 33.

Cur non basio te, Philani? calva es.
 Cur non basio te, Philani? rufa es.
 Cur non basio te, Philani? lusca es.
 Te qui basiat, hic Philani, fellat.

In Gallam. 34.

Tam placeat Phileros tota tibi dote redemptus,
 Tres pateris natos, Galla, perire fame.
 Præstatur cauo tanta indulgentia cunno,
 Quem nec casta potest jam decuisse Venus.
 Perperuam faciant Dî te Philerotis amicum.
 O mater, quæ nec Ponia deterior.

Ad Phœbum. 35.

Cum sint erura tibi simulent quæ cornua lunæ,
 In rhytio poteras, Phœbe, lavare pedes.

Ad Pannicum. 36.

Flectere te nolim, sed nec turbare capillos.
 Splendida sit nolo, fordida nolo cutis.
 Nec tibi mitrarum, nec sit tibi barba reorum.
 Nolo virum nimium, Pannice; nolo parum.
 Sunt tibi crura pilis, & sunt tibi pectora fetis
 Horrida; sed mens est, Pannice, vulsa tibi.

In Cæcilianum. 37.

Quidquid ponitur hinc & inde verris
 Mammæ suminis, imbricemque porci,
 Communemque duobus attagenam,
 Mullum dimidium, lupumque totum,
 Murenæque latus, femurque pulli,
 Stillantemque alica sua palumbum.
 Hæc cum condita sunt madente mappa
 Traduntur puero domum ferenda.
 Nos accumbimus otiosa turba.
 Villus si pudor est, repone coenam:
 Cras te, Cæciliæ, non vocavi.

In Linum. 38.

Quid mihi reddat ager, queris, Line, Nomentanus?
 Hoc mihi reddit ager: te, Line, non video.

*Quæ vestis mæcha conve-
niat. 39.*

Jocchina famosæ donas & ianthina moechæ.
Vis dare, quæ meruit munera? mitte togam.

In Tongilium. 40.

Vri Tongilius male dicitur hemitritæo.
Novi hominis mores : esurit atque fitit.
Subdola tenduntur crassis modo retia turdis:
Hæmus & in mullum mittitur atque lupam.
Cæcuba faccentur, quæque annus coxit Opimû;
Condantur parco fusca Falerna vitro.
Omnes Tongilium medici jussere lavari:
O stulti, febrem creditis esse? gula est.

*Ad Maximinam, puellam eden-
tulam. 41.*

Ride, si sapias, ô puella ride,
Pelignus, puto, dixerat Poëta:
Sed non dixerat omnibus puellis,
Verum ut dixerit omnibus puellis,
Non dixit tibi; tu puella non es:
Nam tres sunt tibi, Maximina, dentes,
Sed plane piceique, buxeique.
Quare si speculo mihi que credis,
Debes non aliter timere risum,
Quam ventum vatius, manumve lippus;
Quam cretata timet Fabulla nimbum:
Cerussata timet Sabella solem.
Vultus induito magis severos,
Quam conjux Priami, nurusque major.
Mimos ridiculi Philistionis,
Et convivia nequiora vita;
Et quidquid lepida procacitate
Laxat perspicuo labella risu.
Te mœstæ decet affidere matri,
Lugentique virum, piûmque fratrem;
Et tantum tragicis vacare Musis.
At tu, judicium secuta nostrum,
Plora, si sapias, ô puella, plora.

In Zoilum. 42.

Zoile, quid folium subluto podice perdis?
Spurcius ut fiat, Zoile, merge caput.

In Candidum. 43.

Κεῖνὰ φίλων hæc sunt, hæc sunt tua, Cādide, κοινὰ
Quæ tu magniloquus nocte dieque sonas?
Te Lacedæmonio velat toga lota Galeo,
Vel quam seposito de grege Parma dedit:
At me quæ passa est furiosi cornua tauri,
Noluerit dici quam pila prima suam.
Miser Agnorea Cadmi tibi terra lacernas:
Non vendes nummis coccina nostra tribus.
Tu Eibycos Indis suspendis dentibus orbes:
Fulcitur testa fagina mensa mihi.
Immodici tibi flava tegunt chrysendeta nulli:
Concolor in nostra, cammare, lance rubes.
Grex tuus Iliaco poterat certare cinædo:
At mihi succurrit pro Ganymede manus.
Ex opibus tantis veteri fidoque sodali
Das nihil, & dicis, Candide, κεῖνὰ φίλων.

In Sextum fœneratorem. 44.

Emi seu puerum, togamve pexam,
Seu tres, ut puta, quattuorve libras:
Sextus prorinus ille fœnerator,
Quem nostis veterem meum sodalem,
Ne quid forte petam, timet, cavetque;
Et secum, sed ut audiam, susurrat:
Septem millia debeo Secundo;
Phoebo quattuor; undecim Philetō;
Et quadrans mihi nullus est in arca:
O grande ingenium mei sodalis!
Durum est, Sexte, negare, cum rogaris:
Quanto durius, ante quam rogeris!

Ad Glyptum. 45.

Quæ tibi non stabat, præcisa est mentula, Clypte,
Demens cum ferro quid tibi? Gallus eras.

Ad Nevolum. 46.

Florida per varios ut pingitur Hybla colores,
Cum breve Sicaniæ ver populantur apes;

Sic tua suppositis pellucēt præla lacernis :
 Sic micat innumeris arcula synthefibus:
 Arque unam vestire tribum tua candida possunt,
 Appula non uno quæ grege terra tulit:
 Tu spectas hyemem succincti lentus amici,
 (Pro scelus !) & lateris frigora trita mei.
 Quantum erat, infelix, pannis fraudare duobus,
 (Quid renuis?) non te, Nævole, sed tineas?

Ad Gallum. 47.

Subdola famosæ, moneo, fuge retia mœchæ,
 Lævior ô conchis, Galle, Cytheriacis.
 Confides natibus? non est pædico maritus.
 Quæ faciat duo sunt: irrumat, aut futuit.

Ad Rufum. 48.

Cauponem, saniumque, balneumque,
 Tonforem, tabulamque, calculosque,
 Et paucos, sed ut eligam, libellos :
 Vnum non nimium rudem sodalem,
 Et grandem puerum, diuque lævem ;
 Et caram puero meo puellam :
 Hæc præsta mihi, Rufe, vel Butuntis ;
 Et therinas tibi habe Neronianas :

De Thelesina. 49.

Vxorem nolo Thelesinam ducere. quare ?
 Mœcha est. sed pueris dat Thelesina. volo.

In Lesbiam. 50.

Quod fellas, & aquam potas; nil, Lesbia, peccas.
 Qua tibi parte opus est, Lesbia, sumis aquam.

In Hyllum cinædum. 51.

Vnus sæpe tibi tota denarius arca
 Cum sit, & hic culo tritior, Hylle, tuo:
 Non tamen hunc pistor, non auferet hunc tibi
 caupo :
 Sed si quis nimio pene superbus erit.
 Infelix venter spectat convivia culi,
 Et semper miser hic esurit, ille vorat.

De Dasio balneatore. 52.

Novit loruras Dasius numerare: poposcit
Mammofam Spatalen pro tribus; illa dedit.

Ad Maximum. 53.

Vis fieri liber? mentiris, Maxime; non vis:
Sed fieri si vis, hac ratione potes.
Liber eris, cenare foris si, Maxime, noles:
Vejentana tuam si domat uva fitim:
Si ridere potes miseri chryseideta Cinnæ:
Contentus nostra si potes esse toga:
Si plebeja Venus gemino tibi vincitur asse:
Si tua non rectus recta subire potes.
Hæc tibi si vis est, si mentis tanta potestas,
Liberior Partho vivere rege potes.

In Linum cinadum. 54.

Quid de te, Line, suspicetur uxor,
Et qua parte velit pudiciorem,
Certis indicis fati probavit;
Custodem tibi quæ dedit spadonem.
Nil nefarius hac maligniusque est.

Ad Sextum. 55.

Vis te, Sexte, coli: volebam amare.
Parendum est tibi; quod jubes, coleris.
Sed si te colo, Sexte, non amabo.

Ad Gallum, de ejus uxore. 56.

Gentibus in Libycis uxor tua, Galle, notatur
Inmodicæ foedo crimine avaritiæ.
Sed mera narrantur mendacia: non solet illa
Accipere omnino, quid solet ergo dare.

De micropsycho divite. 57.

Hic, quem, videtis gressibus vagis lentum,
Amethystinatus media qui secat septa;
Quem non lacernis Publius meus vincit,
Non ipse Codrus Alpha pænulatorum:
Quem grex togatus sequitur, & capillatus,
Recensque sella linteisque lorisque:
Oppigneravit Claudii modo ad mensam
Vix octo nummis annulupa, unde cenaret.

In Zoilum. 58.

Pexatus pulchre rides mea, Zoile, trita.
Sunt hæc trita quidem, Zoile; sed mea, sunt.

De cenatione Casaris, quæ appellatur Mica. 59.

Mica vocor. quid sim, cernis: cenatio parva.
Ex me Cæsareum prospicis, ecce, tholum.
Frangere ceros; pete vina; rosas cape; tingere nardos.
Ipse jubet mortis denemuisse Deus.

Ad Hylum. 60.

Vxorem armati furuis, puer Hylle, tribuni,
Supplicium tantum dum puerile times.
Væ tibi, dum ludis, castrabere. jam mihi dices,
Non licet hoc. quid, tu quod facis, Hylle, licet?

In fellatorem mala lingua. 61.

Cum tibi vernarent dubia lanugine malæ,
Lambebat medios improba lingua viros.
Postquam triste caput sordida vespillonum,
Et miseri meruit tædia carnificis:
Vteris ore aliter, nimiaque ærugine captus,
Adlatras nomen quod tibi cunque datum est.
Hæreat inguinibus potius tua noxia lingua:
Nam cum fellaret, purior illa fuit.

Ad Labienum. 62.

Quod pectus, quod crura tibi, quod brachia vellis,
Quod cincta est brevibus mentula tonsa pilis:
Hoc præstas, Labiene, tuæ (quis nescit?) amicæ,
Cui præstas culum, quem, Labiene, pilas?

Ad Milichum. 63.

Sola tibi fuerant sestertia, Miliche, centum,
Quæ tulit è sacra Leda redempta via.
Miliche, luxuria est, si tanti dives amares.
Non amo, jam dices: hæc mage luxuria est.

In Laurum. 64.

Dū modo caussidicū, dum te modo rhetora fingis,
Et non decernis, Laure, quid esse velis;
Peleos, & Priami transti vel Nestoris annos:
Et fuerat serum jam tibi, desinere.

Incipe, tres uno perierunt rhetores anno,
 Si quid habes animi, si quid in arte vales:
 Si schola damnatur; fora litibus omnia feruent:
 Ipse potest fieri Marfya cauffidicus.
 Eja age, rumpe moras; quo te spectabimus usquet
 Dum, quid sis, dubitas, jam potes esse nihil.

In Salejanum. 65.

Cur tristiozem cernimus Salejanum?
 At causa levis est? extuli, inquis, uxorem,
 O grande fati crimen! o gravem casum!
 Illa illa dives mortua est Secundilla,
 Centena decies quæ tibi dedit dotis?
 Nollem accidisset hoc tibi, Salejane,

In Lalagen. 66.

Vnus de toto peccaverat orbe comarum
 Annulus, incerta non bene fixus acu.
 Hoc facinus Lalage speculo, quo viderat, ulta est;
 Et cecidit sectis ista Plecusa comis,
 Desine jam, Lalage, tristes ornare capillos,
 Tangat & insanum nulla puella caput.
 Hoc salamandra notet, vel sæva novacula nudet,
 Vt digna speculo fiat imago tuo.

Ad Posthimum. 67.

Occurris quocunque loco mihi, Posthume, clamas
 Protinus, & prima est hæc tua vox, Quid agis?
 Hoc, si me decies una conveneris hora,
 Dicis, habes, puto, tu, Posthume, nil quod agas.

Ad Olum. 68.

Quod te nomine jam tuo saluto,
 Quem regem & dominum prius vocabam,
 Ne me dixeris esse contumacem:
 Totis pilea sarcinis redemi.
 Reges & dominos habere debet,
 Qui se non habet, atque concupiscit
 Quod reges dominique concupiscunt.
 Servum si potes, Ole, non habere;
 At regem potes, Ole, non habere.

Ad Clasicum canipetam. 69.

Invitum cenare foris te, Classice, dicis.
 Si non mentiris, Classice; dispeream.
 Ipse quoque ad cenam gaudebat Apicius ire;
 Cum cenaret, erat tritior ille, domi.
 Si tamen invitus vadis, cur, Classice, vadis?
 Cogor, ais: verum est; cogitur & Selius.
 En rogat ad cenam Melior te, Classice, rectam.
 Grandia verba ubi sunt? si vir es, ecce, nega.

In Cotilum. 70.

Non vis in folio prius lavari
 Quemquam, Cotile: causa quæ, nisi hæc, est?
 Vndis ne fovearis irrumatis.
 Primus te licet abluas, necesse est,
 Ante hic mentula, quam caput, lavetur.

Ad Cæcilianum. 71.

Candidius nihil est te, Cæciliane, (notavi,)
 Si quando ex nostris disticha pauca legis,
 Protinus aut Marci recitas, aut scripta Catulli.
 Hæc mihi das, tanquam deteriora legas.
 Ut collata magis placeant mea? credimus illud.
 Malo tamen recites, Cæciliane, tua.

Ad Posthumum. 72.

Hesternæ factum narratur, Posthume, cena,
 Quod nollem: quis enim talia facta probet?
 Os tibi percisum, quanto non ipse Latinus
 Vilia Panniculi percutit ora sono:
 Quodque magis mirum est, auctorem criminis
 hujus
 Cæcilium tota rumor in urbe sonat.
 Esse negas factum. vis hoc me credere? credo.
 Quid quod habet testes, Posthume, Cæcilius.

In Lyrim. 73.

Quid faciat, vult scire Lyris. quid? sobria fellat.

De Saufejo, ad Maternum. 74.

Cinctum togatis post & ante Saufejum,
 Quanta reduci Regulus solet turba,

60 M. VAL. MARTIALIS
Ad alta fonsum templa cum reum misit,
Materne, cernis? invidere nolito;
Comitatus iste sit, precor, tuus nunquam.
Hos illi amicos, & greges togatorum,
Fuciculenus præstat, & Faventinus.

De Leone. 75.

Verbera securi solitus leo ferre magistri,
Insertantque pati blandus in ora manum,
Dedidicit pacem subito feritate reversa,
Quanta nec in Libycis debuit esse jugis.
Nam duo de tenera puerilia corpora turba,
Sanguineam rastris quæ renovabat humum,
Sævus & infelix furiali dente peremit.
Martia non vidit majus arena nefas.
Exclamare libet: crudelis, perfide, prædo,
A nostra pueris parcere disce lupa.

De Mario. 76.

Argenti libras Marius tibi quinque reliquit:
Cui nihil ipse dabas, is tibi verba dedit.

Ad Cosconium. 77.

Cosconi, qui longa putas epigrammata nostra,
Vtilis ungendis axibus esse potes.
Hac tu credideris longum ratione colossum,
Et puerum Bruti dixeris esse brevem.
Disce, quod ignoras: Marfi, doctique Pedonis
Sæpe duplex unum pagina tractat opus.
Non sunt longa, quibus nihil est quod demere possit.
Sed tu, Cosconi, disticha longa facis. (fis.)

Ad Cacilianum. 78.

Æstivo serves ubi piscem tempore, quæris?
In thermis serva, Cæciliane, tuis.

Ad Nasicam. 79.

Invitas tunc me, cum scis, Nascia, vocasse;
Excusatum habeas me; rogo: ceno domi.

De Fannio. 80.

Hostem cum fugeret, se Fannius ipse peremit.
Hic (rogo) non furor est, ne moriari, mori?

Ad Zoilum. 81.

axior hexaphoris tua fit lectica licebit.
Dum tamen hæc tua sit, Zoile, sandapila.

Ad Ponticum. 82.

bscissa servum quid fingis, Pontice, lingua?
Nescis tu populum, quod tacet ille, loqui?

De mæchi pœna. 83.

cedasti miserum, marite, mœchum:
te se, qui fuerant prius, requirunt
runci naribus, auribusque vultus.
Credis te satis esse vindicatum?
Erras. iste potest & irrumare.

De Sertorio ad Rufum. 84.

Mollis erat, facilisque viris Pœantius heros:
Vulnera sic Paridis dicitur ulti Venus.
Cur lingat cunnum Siculus Sertorius, hoc est:
Ex hoc occisus, Rufe, videtur Eryx.

Ad amicum de praposteris donis. 85.

Vimine clauſa levi niveæ custodia coctæ,
Hæc tibi Saturni tempore manus erit.
Dona quod ætatis miſi tibi mense Decembri,
Si quereris, rasam tu mihi mitte togam.

Ad Clasicum. 86.

Quod nec carmine glorior supino,
Nec retro lege Soraden cinædum;
Nusquam Græcula quodd recantat Echo;
Nec dicat mihi luculentus Attis
Mollem debilitate Galliambon:
Non sum, Claffice, tam malus poëta.
Quid si per graciles vias petauri
Invitum jubeas subire Ladam?
Turpe est difficiles habere nugas,
Et stultus labor est ineptiarum.
Scribat carmina circulis Palæmon:
Me raris juvat auribus placere.

Ad Phœbum. 87.

Dicis amore tui bellas ardere puellas,
Qui faciem sub aqua, Phœbe, natantis habes.

In Mamercum. 88.

Nil recitas, & vis, Mamerce, poëta videri;
Quidquid vis, esto, dummodo nil recites.

In Gaurum. 89.

Quod nimio gaudes noctem-producere vino,
Ignosco: vitium, Gaure, Catonis habes.
Carmina quod scribis Musis & Apolline nullo,
Laudari debes: hoc Ciceronis habes.
Quod vomis, Antoni: quod luxuriaris, Apici:
Quod fellas, vitium dic mihi cujus habes?

Ad Quintilianum. 90.

Quintiliane, vagæ moderator summe iuventæ;
Gloria Romanæ, Quintiliane, togæ.
Vivere quod propero pauper, uec inutilis annis,
Da veniam: properat vivere nemo satis.
Differat hoc, patrios optat qui vincere census;
Atriaque immodicis arctat imaginibus.
Me focus, & nigros non indignantia fumos
Tecta iuvant, & fons vivus, & herba rudis.
Sit mihi verna satur: sit non doctissima conjux:
Sit nox cum somno: sit sine lite dies.

*Petit poeta à Casare jus trium
liberorum. 91.*

Rerum certa salus, terrarum gloria, Cæsar,
Sospite quo magnos credimus esse deos:
Si festinatis toties tibi lecta libellis,
Deriuere oculos carmina nostra tuos:
Quod fortuna vetat fieri, permitte videri,
Natorum genitor credar ut esse trium.
Hæc, si displicui, fuerint solatia nobis:
Hæc fuerint nobis præmia, si placui.

De eodem, ad uxorem. 92.

Natorum mihi jus trium roganti,
Musarum pretium dedit mearum,
Solus qui poterat: valebis uxor:
Non debet domini perire munus.

Ad Regulum. 03.

rimus ubi est, inquis, cum sit liber iste secundus?
 Quid faciam, si plus ille pudoris habet?
 u tamen hunc fieri si mavis, Regule, primum:
 Vnum de titulo tollere jota potes.

M. V A L.

MARTIALIS

Epigrammatum

LIBER III.

Ad lectorem. 1.

Hoc tibi, quidquid id est, longinquis mittit ab
 oris
 Gallia Romanæ nomine dicta togæ.
 Hunc legis, & laudas librum fortasse priorem.
 Illa, vel hæc mea sunt. quæ meliora putas?
 Plus sanè placeat, domina qui natus in urbe est:
 Debet enim Gallum vincere verna liber.

Mittit librum Faustino. 2.

Cujus vis fieri, libelle, munus?
 Festina tibi vindicem parare,
 Ne nigram cito raptus in culinam
 Cordyllas madida tegas papyro,
 Vel thuris, piperisque sis cucullus.
 Faustini fugis in sinum? sapisti.
 Cedro nunc licet ambules perunctus,
 Et frontis gemino decens honore
 Pictis luxuriæis umbilicis:
 Et te purpura delicata velet,
 Et cocco rubeat superbus index.
 Illa vindicæ nec Probum rimeto.

Ad librum suum. 3.

Romam vade liber, si veneris unde, requiret:
 Emiliæ dices de regione viæ.
 Si, quibus in terris, qua sinus in urbe, rogabit:
 Corneli referas me, licet, esse foro.

Cus